

Niniejszy dokument nie stanowi doręczenia w trybie art. 15 zzs⁹ ust. 2 ustawy COVID-19 (Dz.U.2021, poz. 1842)

Sygn. akt I ACa 41/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lipca 2022 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Sławomir Jamróg
-----------------	---------------------

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 27 lipca 2022 r. w Krakowie

sprawy z powództwa Ł. G.

przeciwko (...) Towarzystwu (...) w W.

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Krakowie

z dnia 15 października 2020 r. sygn. akt I C 525/17

1. oddala apelację;
2. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 4.050 zł (cztery tysiące pięćdziesiąt złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

SSA Sławomir Jamróg

Sygn. akt I ACa 41/21

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 24.03.2017 roku powód Ł. G. wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od strony pozwanej tj. (...) Towarzystwa (...) z siedzibą w W. kwoty 75 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty jako zadośćuczynienie, zasądzenia kwoty 16.049.32 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia złożenia pozwu do dnia zapłaty tytułem skapitalizowanych odsetek od zadośćuczynienia za okres od dnia 16.10.2013 r. do dnia 19.03.2017 r. oraz o zasądzenie od pozwanego kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego. Jako podstawę prawną roszczenia o zapłatę kwoty 75 000 zł powód powołał art. 448 k.c. w związku z art. 24 §1 k.c. a w odniesieniu do roszczenia o zapłatę kwoty 16.049.32 zł przepis art. 446 §3 k.c. Powód podniósł, że dnia 15 września 2007 r. w wyniku wypadku drogowego zginął brat powoda M. G.. Sprawca wypadku był ubezpieczony u strony pozwanej. Pełnomocnik Powoda wystosował pismo z dnia 12.09.2013 roku, w którym wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 50 000 zł tytułem zadośćuczynienia. Pozwany odmówił wypłaty kwoty 50 000 zł tytułem zadośćuczynienia wskazując, że odpowiedzialność gwarancyjna pozwanego nie obejmuje roszczenia z art. 448 k.c.

Strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego podnosząc przy tym, że w przypadku roszczenia o zadośćuczynienie zdaniem strony pozwanej, powód nie wykazał przesłanek uzasadniających uwzględnienie dochodzonego roszczenia zarówno co do zasady jak i co do wysokości natomiast w przypadku roszczenia o odsetki pozwany wskazuje, że winny być one rozpatrywane od dnia wydania wyroku bowiem wtedy dopiero możliwe jest określenie wysokości zadośćuczynienia. Według pozwanego nie zostały wykazane przesłanki uzasadniające uwzględnienie dochodzonego roszczenia co do zasady jak i co do wysokości. Pozwany wskazał ponadto, że roszczeń powoda nie można podierać tylko i wyłącznie faktem istnienia silnych więzi rodzinnych. Pozwany poddał pod wątpliwość zakres doznanej przez powoda krzywdy podnosząc że powód i jego brat mieli swoje plany życiowe i obowiązki zatem ich wspólne relacje były w związku z tym osłabione. Pismem z dnia 9.08.2017 roku pozwany wskazał że powód nie podał podstawy prawnej która obliguje pozwanego do zaspokojenia jakichkolwiek roszczeń. Pozwany stwierdzenie takie wywodzi z art. 28 ustawy z dnia 11.09.2015 roku o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej. Pozwany ponadto podnosi, że powód nie dowodzi w ogóle wystąpienia szkody po jego stronie co zdaniem pozwanego jest przesłanką konieczną do wypłaty zadośćuczynienia a zatem nie ma podstaw do świadczenia względem powoda.

Wyrokiem z dnia 15 października 2020 r sygn. akt I C 525/17 Sąd Okręgowy w Krakowie zasądził od (...) Towarzystwa (...) w W. na rzecz powoda Ł. G. kwotę 75.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od kwoty 50.000 zł od dnia 21 marca 2017 roku do dnia zapłaty oraz od 25.000zł od dnia 9 maja 2017 roku do dnia zapłaty (pkt I), zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 16.049,32 zł tytułem skapitalizowanych odsetek od kwoty 50.000,00 zł za okres od dnia 16 października 2013 roku do dnia 19 marca 2017 roku wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 21 marca 2017 roku do dnia zapłaty (pkt II), oddalił powództwo w pozostałej części (pkt III) , zasądził od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę 10.670 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt IV) i nakazał pobrać od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 399,04 zł tytułem wynagrodzenia biegłego sądowego (pot V).

Podstawę tego rozstrzygnięcia stanowił następujący stan faktyczny:.

W dniu 15 września 2007 roku w miejscowości Z. (Woj. (...)) doszło do wypadku drogowego, w którym uczestniczyli M. i Ł. G.. W wyniku zdarzenia śmierć na miejscu poniósł brat powoda M.. Sprawcą wypadku był J. B.. Przeciwno J. B. wszczęto postępowanie karne o przestępstwo z art. 177 §2 k.k. zakończone skazaniem sprawcy wyrokiem Sądu Rejonowego w W. z dnia 14 stycznia 2008 roku.

W wyniku zdarzenia Ł. G. doznał rozległych obrażeń ciała, a ponadto w związku ze śmiercią swojego brata cierpiał na zespół stresu pourazowego. Choroba ta miała związek z przeżytym wypadkiem. Ł. G. zmagał się z objawami typowymi dla tego typu schorzeń psychicznych tj. obniżony nastrój, płacliwość, niepokój, poczucie winy. Stwierdzono także brak mechanizmów radzenia sobie. W 2008 roku z powodu zespołu stresu pourazowego Ł. G. pozostawał pod opieką psychologa. Powód w dalszym ciągu odczuwa skutki psychiczne zdarzenia tj. zamknięcie w sobie, nieufność, apatia czy obniżona motywacja i aktywność życiowa. Ł. G. był bardzo zżyty z bratem. Po latach od wypadku nadal odczuwa jego brak.

Sąd Okręgowy ustalił, że bracia byli bardzo zżyty. Od małego byli razem, M. był najstarszy, pomagał Ł.. W okresie gdy Ł. chodził do szkoły, starszy brat przyjeżdżał po niego, troszczył się o niego. M. jak zaczął zarabiać zabierał powoda na zakupy, dawał mu kieszonkowe. Bracia dużo czasu spędzali razem, razem spali jak jeszcze byli mali, bawili się, grali w piłkę, jeździli razem na rowerach. Lubili grać w piłkę, mieli domek wybudowany z kolegami, spędzali tam dużo czasu. Rodzina bała się powiedzieć powodowi, że M. nie żyje. Dla Powoda śmierć brata była ogromną traumą.

Ł. G. był w okresie tragicznego zdarzenia uczniem Technikum(...)(...)w S. w wyniku zdarzenia z września 2007 w związku z tragedią był nieobecny w szkole i tam również zauważono zmianę jego zachowań.

Sprawca wypadku był ubezpieczony w (...) Towarzystwie (...) z siedzibą w W.. Pełnomocnik Powoda wystosował pismo z dnia 12.09.2013 roku, w którym wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 50 000 zł tytułem zadośćuczynienia. Pismem

z dnia 16 października 2013 r. pozwany odmówił wypłaty kwoty 50 000 zł tytułem zadośćuczynienia wskazując, że odpowiedzialność gwarancyjna pozwanego nie obejmuje roszczenia z art. 448 k.c.

Przy tym stanie faktycznym Sąd Okręgowy uznał, że powodowi jako najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę. W tym przypadku śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 03.08.2008 r. (tj. dniem wejścia w życie nowelizacji Kodeksu cywilnego dodającej § 4 do art. 446 k.c.). Odwołując się do art. 822 § 1 k.c. art. 34 ust. 1 i 2, art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych – stan prawny na listopad 2004 r.) Sąd Okręgowy przyjął, że w konsekwencji odpowiada także ubezpieczyciel sprawcy.

Sąd Okręgowy przyjął, że adekwatną do wielkości cierpień i stopnia krzywdy doznanej przez powoda Ł. G. będzie kwota 75.000 zł. Sąd uwzględnił przy tym wielkość i stopień krzywdy doznanej przez powoda na skutek zerwania więzi emocjonalnej z M. G. wobec jego nagłej i przedwczesnej śmierci. Uznał jednocześnie, iż ubezpieczyciel ma obowiązek spełnić świadczenie, w terminie trzydziestu dni, od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku (art. 817 k.c.) co spowodowało zasądzenie odsetek ustawowych za opóźnienie od dnia 21.03.2017 r. zgodnie z żądaniem pozwu od dnia wniesienia pozwu. Od kwoty 25.000,00 zł Sąd Okręgowy zasądził odsetki od dnia następnego po dniu otrzymania przez pozwanego odpisu pozwu. Jako podstawę rozstrzygnięcia o kosztach procesu powołano art. 98 k.p.c.

Apelację od tego wyroku wniosła strona pozwana zaskarżając orzeczenie w zakresie pkt I w części zasądzonej od pozwanego na rzecz powoda kwotę ponad 50 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie oraz w zakresie odsetek „ustawowych od kwoty 50 000 zł od dnia 21 marca 2017 r. do dnia zapłaty, w zakresie pkt II w całości oraz w zakresie pkt IV i pkt V i zarzucając

1) naruszenie przepisu prawa procesowego, mające wpływ na treść wydanego rozstrzygnięcia a to art. 233 § 1 k.p.c. polegające na sprzecznej z zasadami logiki i doświadczenia życiowego ocenie materiału dowodowego, co doprowadziło do uznania, że adekwatną do wielkości cierpień i stopnia krzywdy doznanej przez Powoda na skutek śmierci brata M. G. w wypadku komunikacyjnym z dnia 15.09.2007 r. będzie kwota 75 000 zł tytułem zadośćuczynienia;

2) naruszenie przepisów prawa materialnego a to:

a) art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. poprzez błędną wykładnię, polegającą na uznaniu,

że adekwatną do wielkości cierpień i stopnia krzywdy doznanej przez Powoda na skutek śmierci brata M. G. w wypadku komunikacyjnym z dnia 15.09.2007 r. będzie kwota 75 000 zł tytułem zadośćuczynienia;

b) art. 481 § 1 k.c. poprzez błędną wykładnię, polegającą na uznaniu, że Powodowi należą się odsetki ustawowe zgodnie z żądaniem pozwu;

c) art. 6 k.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie, polegające na uznaniu, iż powód udowodnił zasadność dochodzonego roszczenia tytułem zadośćuczynienia za doznaną

krzywdę co do zasądzonej kwoty.

Strona powodowa wniosła o zmianę wyroku Sądu I instancji poprzez:

a) oddalenie powództwa ponad kwotę 50 000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 09.05.2017 r. do dnia zapłaty;

b) oddalenie powództwa w zakresie odsetek ustawowych od kwoty 50 000 zł od dnia 21.03.2017 r. do dnia zapłaty;

c) oddalenie powództwa w zakresie kwoty 16 049,32 zł tytułem skapitalizowanych odsetek wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 21.03.2017 r. do dnia zapłaty;

d) stosunkowe rozdzielanie kosztów postępowania za I instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych;

e) zasądzenie od Powoda na rzecz Pozwanego zwrotu kosztów procesu za II instancję, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Powód wniósł o oddalenie apelacji i o zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Rozpoznając apelację Sąd drugiej instancji uznał za własne ustalenia Sądu Okręgowego i zważył co następuje:

Pozwana powołując się naruszenie art. 233§1 k.p.c, nie wskazuje na czym ma polegać wadliwość oceny dowodów stanowiących podstawę do ustalenia, że bracia byli bardzo ze sobą zżyci, spędzali ze sobą dużo czasu, oraz że zmarły M. pomagał powodowi, a śmierć brata w wypadku spowodowała traumę i cierpienie powoda. Z ustalonego stanu faktycznego bez żadnych wątpliwości wynika, że pomiędzy powodem a jego bratem wywiązała się silna i trwała więź emocjonalna oraz rzeczywiste poczucie bliskości, składające się na dobro osobiste w postaci więzi rodzinnej czy też prawo do niezakłóconego życia rodzinnego. Nie trzeba wiadomości specjalnych by ocenić, że śmierć osoby bliskiej wskutek wypadku, jest czynnikiem silnie stresogennym i wywołuje cierpienie, co potwierdzają zresztą prawidłowo dokonane ustalenia.

Za utrwalony można uznać pogląd, że więzi rodzinne, w tym także dotyczące rodzeństwa, których nieodwracalne zerwanie powoduje ból, cierpienie i rodzi poczucie krzywdy, należą do katalogu dóbr osobistych podlegających ochronie na podstawie art. 24 k.c. w zw. z art. 448 k.c. lub art. 446 § 4 k.c. (m.in. Uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 12 grudnia 2013 r. III CZP 74/13 OSNC 2014/9/88 i wyroki Sądu Najwyższego z dnia 1 czerwca 2017 r. I CSK 595/16niepubl.). Utrwalony też jest pogląd, że najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu mającego miejsce przed 3 sierpnia 2008 r., czyli przed wejściem w życie art. 446 § 4 k.c. (por. uchwała Sądu Najwyższego dnia 22 października 2010 r., III CZP 76/10, OSNC-ZD 2011, nr B, poz. 142 i wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 kwietnia 2014 r. V CSK 320/13 niepubl.).

Sąd Okręgowy określił wysokość zadośćuczynienia uwzględniając indywidualne okoliczności sprawy. Uwzględnił przy tym, że zerwanie silnych więzi łączących powodów ze zmarłym nastąpiło nagle. Brał pod uwagę przeżycia powoda, który był bezpośrednim świadkiem zdarzenia, jego ból wynikający ze straty brata, brał pod uwagę typowe w takich sytuacjach uczucie pustki i osamotnienia. Brał pod uwagę cierpienia i wstrząs psychiczny wynikający z nagłej śmierci członka rodziny, który dotąd służył pomocą i stanowił oparcie. Sąd uwzględnił także intensywność więzi łączącej pokrzywdzonego ze zmarłym. W ramach podstaw rozstrzygnięcia uwzględnił, że powód był uczestnikiem wypadku w którym uczestniczył jego brat co również nie jest bez znaczenia dla oceny krzywdy. Śmierć osoby bliskiej „na oczach” pokrzywdzonego mogło wpłynąć jedynie na zwiększenie stopnia krzywdy.

Sąd Apelacyjny dostrzega, że Ł. G. był bezpośrednim uczestnikiem wypadku i sam doznał obrażeń ciała. Niewątpliwie jednak Sąd Okręgowy nie uwzględnił cierpień wynikających z uszkodzenia ciała. Z zasady rozstrzygnięcie dotyczące odszkodowania niemajątkowego z deliktu powinno obejmować całość negatywnych konsekwencji zdarzenia. Uznaje się bowiem, że osoba tracąca bliskiego członka rodziny jest osobą bezpośrednio poszkodowaną (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 13 lipca 2011 r., III CZP 32/11, OSNC 2012, Nr 1, poz. 10. Zadośćuczynienie zaś należne bezpośrednio poszkodowanego powinno rekompensować całość negatywnych skutków zdarzenia które można było przewidzieć w ramach podstawy sporu. Podnoszony w apelacji zarzut, że nie da się rozdzielić krzywdy związanej z utratą osoby bliskiej od cierpień wynikających z bezpośrednim udziałem w wypadku Ł. G., mogłyby jednak wpłynąć na rozstrzygnięcie gdyby strona powodowa wykazała, że zrekompensowała powodowi krzywdę w sposób całościowy uwzględniający cały zakres uszczerbku niemajątkowego stanowiącego następstwo zdarzenia tj wypadku komunikacyjnego z dnia 15 września 2007r. W tym kontekście w żaden sposób nie można uznać, że zadośćuczynienie zasądzone w tym przypadku przekracza rozsądne granice.

Sąd Apelacyjny zaś w tym składzie podziela wyrażany w orzecznictwie pogląd, że w stosunkach rodzinnych więzi między rodzeństwem wprawdzie zwykle ustępują tym, jakie łączą dzieci i rodziców i zadośćuczynienie należne rodzeństwu w związku ze śmiercią rodzica nie może być określone na takim samym poziomie, jak zadośćuczynienie należne w związku ze śmiercią rodzeństwa (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 października 2021 r. I CSKP 151/21 niepubl.), co jednak nie oznacza, że zadośćuczynienie powinno zostać określone na minimalnym poziomie. . Zadośćuczynienie za śmierć osoby bliskiej nie może mieć bowiem charakteru symbolicznego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lipca 2019 r. V CSK 179/18 niepubl.). Odwołanie się do stopy życiowej społeczeństwa nie może być decydujące dla określenia zadośćuczynienia a jedynie może mieć znaczenie korygujące. Nie można uznać, że krzywdę powoda niweluje okoliczność, że doznał on uszczerbku innego dobra osobistego prawnie chronionego. Ta okoliczność bowiem sama w sobie nie uchyla bólu i poczucia krzywdy wynikającej ze śmierci brata.

Z reguły nagła i niespodziewana śmierć na skutek wypadku wywołanego przez czyn niedozwolony zwiększa rozmiar cierpienia i żal po utracie osoby najbliższej nawet jeżeli poszkodowany przy przeżywaniu bólu i cierpienia z tym związanego korzysta ze wsparcia innych bliskich. Co do zasady, wskazane negatywne uczucia z reguły towarzyszą śmierci osoby najbliższej. Nie musi dojść do zmian psychicznych i powstania trwałych następstw w stanie zdrowia psychicznego, aby żądanie zadośćuczynienia w związku ze śmiercią osoby najbliższej było zasadne.

Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń sięga tak daleko, jak odpowiedzialność cywilna ubezpieczonego. Ubezpieczyciel odpowiada więc zgodnie z zasadą pełnej kompensacji szkody, w granicach wyznaczonych adekwatnym związkiem przyczynowym. Sąd drugiej instancji podziela także pogląd, że określenie wysokości zadośćuczynienia następuje z uwzględnieniem okoliczności każdej sprawy, niemniej poziom zasądzanych kwot z tytułu zadośćuczynienia w innych podobnych sprawach nie jest zupełnie pozbawiony znaczenia, albowiem pozwala ocenić, czy na tle tych innych przypadków żądane zadośćuczynienie nie jest nadmiernie wygórowane lub zaniżone (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 30 października 2003 r., IV CK 151/02 niepubl. , z dnia 15 września 1999r. III CKN 339/98 OSNC 2000/3/58, z dnia 16 grudnia 2014 r., I PK 124/14, OSNP 2016, nr 6, poz. 70 , z dnia 1 czerwca 2017 r. I CSK 595/16 niepubl. oraz z dnia 7 kwietnia 2017 r. V CSK 448/16 niepubl.).

Przywołane przez apelującego orzecznictwo jest o tyle nieadekwatne, że dotyczy spraw, poddanych pod osąd Sądów Rejonowych jako Sądów pierwszej instancji co wskazuje, że zakres dochodzonych tamże roszczeń został ograniczony przez samych poszkodowanych. Z uzasadnienia zaś wyżej powołanego wyroku Sądu Najwyższego z dnia 7 kwietnia 2017 r. V CSK 448/16 wynika, że wielkość kwot zadośćuczynienia w relacjach wstępni zstępni przekracza nawet kwoty 100.000 zł. Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 10 lutego 2022 r. V ACa 342/19 ocenił, że adekwatne zadośćuczynienie za śmierć ojca to kwoty odpowiednio 80.000 i 90000zł.

Nawet przy przyjęciu, że w bocznej linii więzi rodzinne są z natury słabsze a w relacjach pomiędzy zstępnymi i wstępnymi bliższe, i w orzecznictwie zasądzane są również niższe kwoty, to jednak w kontekście powyższych rozważań trudno przyjąć, że zasądzone w niniejszej sprawie zadośćuczynienie w kwocie 75.000 zł jest rażąco wygórowane. Zwrócić trzeba uwagę, że Sąd Apelacyjny w Warszawie w wyroku z dnia 8 lutego 2018 r. V ACa 1075/17 uznał za adekwatne zadośćuczynienie za śmierć brata na poziomie 80000- 100000 zł. Sąd Apelacyjny w Gdańsku oceniając w wyroku z dnia 31 maja 2021 r. II AKa 6/20 rozmiar krzywdy osoby tracącej rodzeństwo uznał za odpowiednią kwotę 100.000zł.

Określenie wysokości zadośćuczynienia pozostawione jest Sądowi pierwszej instancji. Sąd drugiej instancji jako Sąd meriti władny jest zmienić wysokość zadośćuczynienia, jeżeli przyznane jest rażąco nieodpowiednie (por. wyrok Sądu Najwyższego z 18 listopada 2004 r. I CK 219/04 nie publ.). Taka podstawa w tym przypadku nie występuje. Biorąc pod uwagę okoliczności przedmiotowego zdarzenia przyznane zadośćuczynienie odpowiadało regułom obowiązującym w tym zakresie.

Powód wniosł o wypłatę zadośćuczynienia w kwocie 50000zł pismem z dnia 12.09.2013 . Zakład ubezpieczeń powinien wypłacić odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Wymagalność roszczenia o zadośćuczynienie za krzywdę może różnie się kształtować w

zależności od okoliczności sprawy (przywołać tu można także wyrok SN z dnia 18 lutego 2011r. sygn. akt I CSK 243/10 niepubl.). Strona pozwana odmawiając w dniu 16 października 2013r miała możliwość zbadania wszystkich okoliczności zdarzenia i znała już konsekwencje mające znaczenie zarówno dla zweryfikowania wszystkich skutków zdarzenia. Sąd Apelacyjny w niniejszym składzie podziela pogląd SN wyrażony w wyroku z dnia 8 marca 2013 r. III CSK 192/12 niepubl, że: „jeżeli powód żąda od pozwanego zapłaty określonej kwoty tytułem zadośćuczynienia z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od określonego dnia, poprzedzającego dzień wyrokowania, odsetki te powinny być zasądzone zgodnie z żądaniem pozwu, o ile tylko w toku postępowania zostanie wykazane, że dochodzona suma rzeczywiście się powodowi należała tytułem zadośćuczynienia od wskazanego przez niego dnia”. Można dodatkowo wskazać, że strona pozwana nie może sama czerpać korzyści z powstrzymania się od spełnienia części świadczenia oczekując np. na wydanie prawomocnego wyroku i pozbawiać w ten sposób uprawnionego czerpania korzyści z tego zadośćuczynienia (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2011 r., I CSK 243/10, niepubl, z dnia 16 grudnia 2011 r., V CSK 38/11 niepubl. i z dnia 14 stycznia 2011r. I PK 140/10 OSNP 2012/5-6/66). Mimo, że w sprawie przeprowadzono dowód z opinii psychologicznej k.172 to wynikające z tej opinii konsekwencje zdarzenia wskazujące, że śmierć brata i sam wypadek były dla powoda zdarzeniami silnie stresogennymi potwierdzają jedynie, że powód doznał typowej traumy jaka jest udziałem najbliższych członków rodziny silnie związanych emocjonalnie z nagle zmarłym członkiem rodziny, a ta trauma może być tylko pogłębiona faktem, że powód doznał urazu ciała podczas wypadku.

Przy określeniu wysokości zadośćuczynienia nie uwzględniano żadnych okoliczności następczych zaistniałych po zgłoszeniu szkody i wezwaniu do spełnienia świadczenia a jedynie przeprowadzono dowody w tym z opinii psychologicznych, które nie ujawniły nowych okoliczności a tylko potwierdziły wcześniej ujawnione, co mógł także weryfikować profesjonalny ubezpieczyciel w toku postępowania likwidacyjnego. Mimo więc swobody sądu przy orzekaniu o zadośćuczynieniu i pewnej uznaniowości, odsetki w tym przypadku winny zostać zasądzone od wezwania do zapłaty, szczególnie, że przy określeniu wysokości rekompensaty nie brano pod uwagę krzywdy wynikającej z niewypłacenia odpowiedniej kwoty rekompensaty bezpośrednio po zgłoszeniu szkody i przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego. Pozwany nie wypłacił nawet niewielkiej części świadczenia. Skoro więc w dniu 16.10.2013r. doszło do odmowy wypłaty kwoty 50000zł, to od tej chwili pozwana pozostawała w opóźnieniu i w konsekwencji skapitalizowanie odsetek od tej kwoty na chwile wniesienia pozwu od nie naruszało ani 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jedn. Dz.U.2003.124.1152 ze zm.) ani art. 481i 2k.c. Pozwany nie kwestionował wartości skapitalizowanych odsetek i nie sformułował też żadnych zarzutów co do ustalenia wysokości kwot skapitalizowanych odsetek. Zasądzenie zaś dalszych odsetek za opóźnienie po dacie wniesienia pozwu nie naruszało art. 482k.c.

Apelacja nie jest więc zasadna. W związku z powyższym Sąd Apelacyjny oddalił ten środek odwoławczy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 374 k.p.c. oraz art. 15 zys¹ ust. 1 pkt 4 ustawy dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842, z późn. zm.), w zw. z art. 6 ust.1 i 2 ustawy z dnia 28 maja 2021 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2021.1090).

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono według zasady odpowiedzialności za wynik sprawy, na podstawie art. 98§1 i 3 k.p.c. w zw. z 391§1 k.p.c. przy zastosowaniu § 2 ust. 1 i 2, § 6 pkt 6 i §13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018r. poz. 265) .

SSA Sławomir Jamróg